

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.RG.TL.06
Yayın Tarihi	: 29.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 1/2

ÇALIŞANLARIN RADYASYONDAN KORUNMASI TALİMATI

1. AMAÇ :

Bu programın amacı radyoloji bölümünde iyonlaştırıcı radyasyon ve etkilerine karşı çalışanların ve çevrenin radyasyon güvenliğini sağlamaktır.

2. KAPSAM :

Radyasyon kaynakları ile ışınların denetimi için gerekli düzenlemelerin yapılması, radyasyonun zararlı etkilerinden çalışanların ve çevrenin korunması, güvenliğinin sağlanması için alınması gereken her türlü önlemi ve yapılması gereken faaliyetlerle ilgili konuların tanımlanmasını kapsar.

3. SORUMLULAR :

Talimatların uygulanmasının denetiminden Radyasyon Koruma Sorumlusu sorumludur.

4. TANIMLAR :

5. FAALİYET AKIŞI :

5.1. Bu program 24.03.2000 tarihli resmi gazetenin 23999 sayılı "Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği" ne dayalı olarak; Türkiye Atom Enerjisi Kurumu tarafından önerilen radyasyondan korunma programı hazırlama ilkeleri de dikkate alınarak hazırlanmıştır. Radyasyon güvenlik sorumlusunun denetiminde uygulanır.

5.2. Radyasyondan Koruma Görevlisinin Sorumlulukları;

5.2.1. Tesiste işlemlerin yürütülmesinin mevzuata uygunluğunu sağlar, gerekli yerlere uygun ikaz etiketleri ile uygulama ve kaza talimatı asar,

5.2.2. Çalışanların dozimetre ölçümlerinin düzenli yapılmasını sağlar, sonuçları saklar.

5.2.3. Çalışan personelin ve hastaların radyasyondan korunmasına yönelik önlemleri alır,

5.2.4. Radyasyon güvenliği yönetmeliğinde belirtilen kayıtları tutar,

5.3. Radyoloji Teknisyenlerinin Sorumlulukları;

5.3.1. Hasta ışınlanmasını hekimden aldığı talimata uygun şekilde yapar,

5.3.2. Işınlama süresince odada hasta dışında kimsenin bulunmamasını sağlar.

5.3.3. Işınlama süresince oda kapısının kapalı olmasını sağlar.

5.3.4. Işınlama süresince hastayı gözlemler,

5.4. Radyoloji biriminde çalışanların güvenlikle ilgili sorumlulukları ve hizmet içi eğitimleri;

5.4.1. Radyoloji biriminde çalışanların görev tanımlamaları üst yönetim tarafından belirlenmiştir.

5.4.2. Radyasyon çalışanları göreve başladıklarında ve görevleri sırasında radyasyonun zararlı etkileri ve korunma yöntemleri, mevzuat, mevcut ekipmanların kullanımı, ikaz işaretlerinin anlamları konusunda hizmet içi eğitime tabi tutulurlar.

5.5. Kişilerin maruz kaldığı ışınlanma miktarını belirlemek için film dozimetreler veya TLD dozimetreler kullanılır. Dozimetre ölçümleri yılda 4 kez periyodik olarak yapılmakta ve sonuçlar ilan panosunda saklanmaktadır.

5.6. Koruyucu Giysi Ve Teçhizat :

5.6.1. Yapılan isin niteliğine uygun koruyucu giysi ve teçhizat kullanılır.

5.6.2. Kullanılan kurşun önlüklerin 6 ayda bir direkt grafi çekimleri yapılır ve değerlendirilir.

5.6.3. Kurşun önlük inceleme sonuçları Kurşun Önlük Kontrol Formuna kaydedilir.

5.7. Cihazların özellikleri Türk Standartlarına(TSE), bulunmaması halinde Uluslararası Standardizasyon Organizasyonu (ISO), Uluslar arası Elektroteknik Komisyonu(IEC), Avrupa Birliği(EU) standartlarına veya bunlara eşdeğer ulusal standartlara uygun olmalıdır.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.RG.TL.06
Yayın Tarihi	: 29.11.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 2/2

ÇALIŞANLARIN RADYASYONDAN KORUNMASI TALİMATI

5.8. Cihazların teknik özelliklerine ilişkin hükümler konu ile ilgili özel yönetmelik hükümlerine uymalıdır.

5.9. Cihazların kalite kontrollerini içeren kalite denetimleri, kurum ve/veya kurumunun yetkilendirdiği kuruluşlar tarafından yapılır. Kurum yetkilendirdiği kuruluşları denetler ve gerektiğinde yetkilerini iptal eder,

5.10. Röntgen Teşhis Odalarında Aranacak Özellikler :

5.10.1. Alt, üst ve bitişik alanları daimi mesken olarak kullanılmayan alanlar tercih edilir.

5.10.2. Oda boyutu x-ışını cihazının özelliğine göre değişmekle birlikte, 15 m den küçük olmamalıdır.

5.10.3. Duvar kalınlıkları en az 29 cm dolu tuğla veya 15 cm beton olmalıdır. Duvar malzeme Yapısının farklı olması veya kalınlığının bu değerlerin altında kalması durumunda eşdeğer korunmayı sağlayacak kalınlıkta kurşun plaka ile kaplanmıştır.

5.10.4. Birden fazla x-ışını cihazı aynı odaya kurulamaz. Kumanda ünitesi aynı olan cihazlar araya paravan (kurşun veya duvar) konularak kurulabilir.

5.10.5. Odanın tercihan tek giriş kapısı olmalı ve bu kapı radyasyon sızıntısına izin vermeyecek şekilde 2.0 mm kalınlığında kurşun plaka ile kaplanmalıdır.

5.10.6. Oda tetkik dışında başka hiçbir amaçla kullanılmaz.

5.10.7. Oda kapısı tetkik sırasında mutlaka kapalı tutulur.

5.10.8. Cihazın x-ışını tüpü kapıya mümkün olan en uzak bölgeye yerleştirilmelidir. Kumanda ünitesi de tüpten mümkün olan en uzağa konulmalı ve önüne üzerinde hasta gözetlemesini sağlayacak uygun kalınlıkta kurşun eş değerli cam bulunan, kurşun plaka ile kaplanmış paravan bulundurulur.

5.10.9. Cihazın x-ışını tüpü direkt kapıya, kumanda ünitesine ve arkası sürekli kullanılan alanlara yönelmeyecek şekilde yerleştirilmelidir.

5.10.10. Odanın havalandırılması aspiratör, vasistas tipi pencere veya merkezi havalandırma sistemi ile sağlanmalıdır.

5.10.11. Hastaların bekleme yeri oda dışında ayrı bir yerde olmalıdır.

5.11. Dozimetre Kullanma Talimatı :

5.11.1. Dozimetreler daima personelin çalıştığı ortamda üzerlerinde olacak şekilde taşınır. Dolaplarda tutulmaz. Belirlenen periyot içerisinde personelin aldığı radyasyon dozlarını ölçer.

5.11.2. Dozimetreler belirlenen periyotlarda kuruluşlara kargo ile gönderilir.

5.11.3. Yeni dozimetreler ile birlikte gönderilen "DOZİMETRE DAĞITIM LİSTESİ" personelin hangi dozimetreyi kullanacağını göstermektedir. Doz değerlendirmeleri bu listeye göre yapıldığı için personel, ismi yazılı olan dozimetreyi kullanmalıdır.

5.11.4. Çalışma sırasında yüksek radyasyon aldığınızı düşünüyorsanız, durumu amirinize bildirerek, dozimetrenizi acil olarak ölçülmesini isteyebilirsiniz.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

6.1. Kurşun Önlük Kontrol Formu

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN